II

(Forberedende retsakter)

KOMMISSIONEN

Forslag til Rådets direktiv om fællesskabsforanstaltninger til beskyttelse af ferskvand, kystvand og havvand mod forurening forårsaget af nitrater fra diffuse kilder

(KOM(88) 708 endelig udg.)

(Forelagt af Kommissionen den 5. januar 1989)

(89/C 54/04)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 130 S,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg, og

ud fra følgende betragtninger;

I det fjerde handlingsprogram for De Europæiske Fællesskaber på miljøområdet (1) er det anført, at Kommissionen har til hensigt at fremsætte et forslag til direktiv om kontrol og begrænsning af vandforurening forårsaget af spredning eller udledning af flydende husdyrgødning og overdrevet brug af kunstgødning;

i Rådets resolution af 28. juni 1988 (2) opfordres Kommissionen til at forelægge dette forslag så hurtigt som muligt;

det anføres også i handlingsprogrammet, at Kommissionen bør ofre særlig opmærksomhed på forurening, som berører mere end en medlemsstat samtidig;

landbruget i Fællesskabet har behov for at anvende visse former for kvælstofholdig kunst- og husdyrgødning;

ved reformen af den fælles landbrugspolitik, som er omhandlet i Kommissionens grønbog om perspektiver for den fælles landbrugspolitik, blev det fastslået, at overdrevet brug af gødning udgør en fare for miljøet, at der er behov for fælles foranstaltninger til kontrol med de problemer, der opstår fra intensivt kvægbrug, og at der i landbrugspolitikken bør tages større hensyn til miljøpolitikken;

visse zoner med afstrømning til vand, der er følsomt over for forurening med kvælstofforbindelser, kræver særlig beskyttelse;

det vigtigste formål med alle bestemmelser vedrørende tilførsel til jorden af kvælstofforbindelser må være beskyttelse af folkesundheden og miljøet mod skadelige virkninger fra oplagring og spredning på jorden af kvælstofforbindelser og fra visse dyrkningsmetoder;

der bør tilskyndes til anvendelse af husdyrgødning og lignende materialer, som er forenelig med beskyttelsen af Fællesskabets ferskvand, med henblik på bevarelse af naturressourcer;

ifølge det andet handlingsprogram for De Europæiske Fællesskaber på miljøområdet (3) skal Kommissionen forelægge Rådet forslag vedrørende nedbringelse af gener fra intensivt kvægbrug og angående grænseværdier for udspredning af affald på dyrkede arealer;

det er nødvendigt at fastsætte referencemetoder for målinger af kvælstofforbindelser, for at måleresultaterne kan blive tilstrækkeligt sammenlignelige;

den tekniske og videnskabelige udvikling kan gøre en hurtig tilpasning nødvendig af visse tekniske krav og for at lette indførelsen af de foranstaltninger, der kræves til dette formål, bør der fastlægges en fremgangsmåde som indebærer nært samarbejde mellem medlemsstaterne og Kommissionen;

Kommissionen bør regelmæssigt udarbejde rapporter om medlesstaternes gennemførelse af dette direktiv —

(1) EFT nr. C 328 af 7. 12. 1987, s 1.
(2) EFT nr. C 209 af 9. 8. 1988, s. 3.
(3) EFT nr. C 139 af 3. 6. 1977, s. 1.

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

Dette direktiv finder anvendelse på tilførsel af kvælstofforbindelser til jorden, dyrkningsmetoder og kommunal spildevandsbehandling og har til formål at undgå:

a) at koncentrationen af nitrat i ferskvand, både som overfladevand og grundvand, når et niveau, som kan være til hinder for berettiget anvendelse af dette vand

b) eutrofiering af overfladevand, flodmundinger, kystvand og havvand.

Artikel 2

I dette direktiv forstås ved:

a) *»grundvand«:* alt vand, som befinder sig under jordens overflade i den mættede zone og i direkte kontakt med jordbunden eller undergrunden

b) *»ferskvand«:* naturligt forekommende vand med lav saltkoncentration, som ofte er acceptabel som egnet til indvinding og behandling til produktion af drikkevand

c) *»kvælstofforbindelse«:* ethvert kvælstofholdigt stof, bortset fra gasformigt molekylært kvælstof

d) *»husdyr«:* alle dyr, der holdes med henblik på brug eller fortjeneste

e) *»gødning«:* ethvert stof, der indeholder kvælstofforbindelser, eller kvælstofforbindelser, der tilføres jorden for at øge planternes vækst; det kan omfatte husdyrgødning (herunder reststoffer fra akvakulturbrug) og slam fra rensningsanlæg

f) *»kunstgødning«:* ethvert gødningsstof fremstillet ved en særlig fremstillingsproces

g) *»husdyrgødning«:* naturlige affaldsprodukter udsondret af husdyr eller en blanding af affald og naturlige affaldsprodukter udsondret af husdyr, uanset om husdyrene græsser på marker eller opdrættes i intensive husdyrbrug eller i akvakulturbrug

h) *»tilførsel til jorden«:* tilsætning af stoffer til jorden, enten ved udspredning på jordens overflade, nedbringning i jorden, placering under jordens overflade, blanding med jordens overfladelag eller udledning i grøfter eller vandløb på stedet

i) *»eutrofiering«:* en berigelse af vandet med næringsstoffer, med kvælstof som begrænsende faktor, der medfører accelererende vækst af alger og højere former for planteliv, så der opstår en uønsket forstyrrelse af organismebalancen og kvaliteten af det pågældende vand

j) *»sårbare zoner«:* zoner udpeget af en medlemsstat i overensstemmelse med artikel 3, stk. 1.

Artikel 3

1. Medlemsstaterne udpeger inden to år efter meddelelsen af dette direktiv alle zoner, som er sårbare over for vandforurening fra kvælstofforbindelser. Disse sårbare zoner udpeges i overensstemmelse med kriterierne i bilag I.

2. Når der flyder vand ind i sårbare zoner i en medlemsstat fra en anden medlemsstat, skal den første medlemsstat underrette den anden medlemsstat og Kommissionen om de relevante forhold inden for en periode på to år efter meddelelsen af dette direktiv.

3. I sådanne tilfælde træffer oprindelsesmedlemsstaten forholdsregler til at udpege det relevante areal på dets territorium som sårbar zone som fastsat i stk. 1, og træffer de i direktivets artikel 4 fastsatte foranstaltninger, som om vandet på dets territorium var, som det måtte være tilfældet, i den tilstand, der er beskrevet i bilag I, afsnit i), ii) eller iii).

4. Medlemsstaterne skal mindst hvert tredje år tage de udpegede zoner op til fornyet behandling og om nødvendigt ændre zonerne af hensyn til ændringer og faktorer, der ikke var forudset ved den tidligere udpegning, og de underretter Kommissionen om de nærmere enkeltheder ved enhver ændring af listen over sårbare zoner.

Artikel 4

1. Med hensyn til de sårbare zoner skal medlemsstaterne med henblik på gennemførelse af de i artikel 1 omhandlede målsætninger inden fire år efter meddelelsen af dette direktiv eller inden et år efter enhver senere udpegning:

a) træffe de fornødne foranstaltninger til at sikre, at mængden på hver enkelt bedrift af den husdyrgødning, der tilføres jorden, ikke kommer til at overskride den mængde, der produceres af det antal dyr, der er fastsat i bilag II; i sårbare zoner, hvor specielle omstændigheder kræver en længere tidsperiode for opnåelsen af disse grænser, kan Kommissionen aftale en senere skæringsdato, hvis den modtager en ansøgning herom fra medlemslandene

b) fastsætte regler, som omfatter:

   i) perioder, hvor tilførsel til jorden af husdyrgødning er forbudt

   ii) tilførsel af husdyrgødning på skråninger

   iii) tilførsel af husdyrgødning til sumpede, oversvømmede og frosne eller snedækkede jorder

   iv) den minimumsafstand, der skal være mellem vandløb og det areal, hvorpå gødningen tilføres

v) lagerkapacitet for husdyrgødning; denne kapacitet skal være større end den krævede oplagring af gødning i den længste periode, hvor tilførsel til jorden af husdyrgødning i den sårbare zone ikke er tilladt, bortset fra de tilfælde, hvor det kan godtgøres over for de kompetente myndigheder, at enhver overskydende mængde gødning fra den aktuelle lagerkapacitet vil kunne bortskaffes på en måde, der ikke er til nogen skade for miljøet

vi) opførelse af lageranlæg, herunder foranstaltninger til undgåelse af udsivning af væsker i jorden og afløb af regnvand fra bygninger eller afstrømning af overfladevand til lageranlæg.

2. I de samme zoner, inden for de samme tidsrum og med de samme formål som nævnt i stk. 1 skal medlemsstaterne:

a) indføre maksimale grænser for tilførsel til jorden af kunstgødning baseret på:

i) de dyrkede afgrøders mulighed for optagelse af kvælstof

ii) mængden af kvælstof til stede i jordbunden, herunder blandt andet hidrørende fra tilførsel til jorden af husdyrgødning

b) fastsætte regler, som omfatter:

i) perioder, hvor tilførsel til jorden af kunstgødning er forbudt

ii) tilførsel af kunstgødning til sumpede, oversvømmede og frosne eller snedækkede jorder

iii) den minimumsafstand, der skal være mellem vandløb og det areal, hvorpå kunstgødningen tilføres.

3. I de samme zoner og i samme periode som nævnt i stk. 1 overvejer medlemsstaterne at træffe yderligere foranstaltninger, herunder foranstaltninger som beskrevet i bilag III, med henblik på at opfylde målsætningerne i artikel 1.

4. Medlemsstaterne sørger for, at kommunalt spildevand, fra en fastboende befolkning på 5 000 eller derover, som direkte eller indirekte udledes til områder, der er udpeget som sårbare zoner i medfør af artikel 3, bilag I, afsnit iii), behandles på en sådan måde, at det samlede kvælstofindhold i det producerede spildevand bliver på 10mg/l eller derunder.

5. Medlemsstaterne sørger for, at der føres regnskab med de respektive samlede kvælstofmængder fra kunstgødning og husdyrgødning, som anvendes i de sårbare zoner pr. år, det samlede areal af zonerne i ha og antallet og arten af husdyr pr. ha i zonerne.

6. For områder uden for de sårbare zoner bør medlemsstaterne overveje i deres retningslinjer for god landbrugspraksis at indarbejde de regler, der er fastsat i stk. 1, litra b), og stk. 2, litra a) og b), de besætningsstørrelser, der er anført i bilag II, og de foranstaltninger, der er skitseret i bilag III.

Artikel 5

1. Medlemsstaterne overvåger deres vande i overensstemmelse med bilag IV.

2. Der anvendes de referencemålemetoder, der er nævnt i bilag IV til dette direktiv.

Artikel 6

De tekniske kraw i bilagene til dette direktiv kan ændres af Kommissionen som følge af den videnskabelige og tekniske udvikling. Ved sådanne ændringer anvendes fremgangsmåden i artikel 8.

Artikel 7

a) der nedsættes et forskriftsudvalg, i det følgende benævnt »udvalget« til at udarbejde de i artikel 6 omhandlede ændringer. Udvalget består af repræsentanter for medlemsstaterne og har Kommissionens repræsentant som formand

b) udvalget bistår endvidere Kommissionen i ethvert spørgsmål, som Kommissionen måtte forelægge for udvalget. I sådanne tilfælde fungerer udvalget som rådgivende organ, og det afholder ikke afstemning

c) udvalget vedtager selv sin foretningsorden.

Artikel 8

1. Hvor fremgangsmåden i denne artikel skal følges, forelægger formanden sagen for udvalget, enten på eget initiativ eller efter anmodning fra en repræsentant for en medlemsstat.

2. Kommissionens repræsentant forelægger udvalget et udkast til de foranstaltninger, der skal træffes. Udvalget afgiver en udtalelse om dette udkast inden for en frist, som formanden kan fastsætte under hensyntagen til det pågældende spørgsmåls hastende karakter. Det udtaler sig med det flertal, som er fastsat i Traktatens artikel 148, stk. 2, for vedtagelse af de afgørelser, som Rådet skal træffe på forslag af Kommissionen Under afstemningen i udvalget tildeles de stemmer, der afgives af repræsentanterne for medlemsstaterne, den vægt, der er fastlagt i nævnte artikel. Formanden deltager ikke i afstemningen.

3. a) Kommissionen vedtager de påtænkte foranstaltninger, når de er i overensstemmelse med udvalgets udtalelse.

b) er de påtænkte foranstaltninger ikke i overensstemmelse med udvalgets udtalelse, eller hvis der ikke er afgivet nogen udtalelse, forelægger Kommissionen straks Rådet et forslag til de foranstaltninger, der skal træffes. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal

c) har Rådet ikke truffet nogen afgørelse efter tre måneder regnet fra forslagets forelæggelse for Rådet, vedtages de foreslåede foranstaltninger af Kommissionen.

Artikel 9

Medlemsstaterne forelægger inden tre år efter meddelelsen af dette direktiv og derefter hvert fjerde år en rapport for Kommissionen med de oplysninger, der er omhandlet i bilag V, og enhver anden relevant oplysning, som Kommissionen har bedt om, mindst seks måneder inden den pågældende rapport skal foreligge.

Artikel 10

På grundlag af de oplysninger, som Kommissionen modtager i medfør af artikel 9, offentliggør den en rapport hvert fjerde år. Hvis den finder det hensigtsmæssigt forelægger den forslag for Rådet på grundlag af disse rapporter.

Artikel 11

Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv inden for en frist på to år fra dets meddelelse. De underretter straks Kommissionen derom.

Artikel 12

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

BILAG I

Sårbare zoner er jordområder med direkte eller indirekte afstrømning til et eller flere af følgende vande:

i) fersk overfladevand, som er bestemt til indvinding af drikkevand, og som vil kunne indeholde mere end 50 mg nitrat pr. liter, hvis der ikke træffes beskyttende foranstaltninger.

ii) grundvand, som er bestemt til indvinding af drikkevand, og som indeholder mere end 50 mg nitrat pr. liter, eller vil kunne indeholde mere end 50 mg nitrat pr. liter, hvis der ikke træffes beskyttende foranstaltninger.

iii) naturlige ferskvandssøer, andet naturligt ferskvand, flodmundinger, kystvande og have, som konstateres at være eutrofe, eller som på kort sigt kan blive eutrofe, hvis der ikke træffes beskyttende foranstaltninger.

BILAG II

Maksimalt antal gødningsproducerende dyr pr. ha jord til rådighed til udspredning af gødning

Dyr	Maksimalt antal dyr pr. ha (1)
Malkekøer	2
Ungkvæg eller kødkvæg	4
Slagtesvin	16
Søer med smågrise	5
Kalkuner og ænder	100
Æglæggende høner	133
Kyllinger 0-16 uger	285

(1) Tallene må ikke lægges sammen.

BILAG III

Foranstaltninger, der skal overvejes ved udarbejdelsen af de i artikel 4, stk. 3, omhandlede handlingsprogrammer

1. Begrænsninger eller forbud mod nedpløjning af grønsager.
2. Forhindring af nedsivning af vand under afgrødernes rodsystemer i vandingssystemer.
3. Anvendelse af vekseldriftsystemer og efterafgrøder.
4. Dækning af jordbunden med en afgrøde eller andet plantedække så længe som muligt.
5. Braklægning eller beplantning af landbrugsjord med skov.
6. Øget variering af landbruget.
7. Videreuddannelse og undervisning af landmænd og producenter.
8. Videnskabelig forskning og landbrugsforskning i kvælstofs adfærd i jordbunden og i afgrøder.

BILAG IV

Overvågningshyppighed

1. Med henblik på udpegning af sårbare zoner og ændringer i denne udpegning skal medlemsstaterne:

   a) inden to år efter meddelelsen af direktivet overvåge nitratkoncentrationen i ferskvand i løbet af en periode på et år:

      i) på overfladevandsprøvesteder, som er repræsentative for medlemsstaternes indvindingsområder, mindst en gang om måneden og oftere ved springflod

      ii) på prøvesteder, som er repræsentative for medlemsstaternes grundvandsførende lag, mindst en gang om måneden

   b) gentage det i punkt 1, litra a), skitserede overvågningsprogram med mindst fire års mellemrum, bortset fra prøvesteder, hvor nitratkoncentrationerne i alle tidligere prøver har været på under 25 mg/l, og der ikke er opstået nye faktorer, som sandsynligvis har øget nitratindholdet, idet det i sådanne tilfælde kun er nødvendigt at gentage overvågningsprogrammet hvert sjette år

   c) på ny undersøge eutrofieringsgraden af deres overfladevand, flodmundinger og kystvande hvert tredje år.

2. For udpegede sårbare zoner skal medlemsstaterne udarbejde egnede overvågningsprogrammer, så de kan vurdere effektiviteten af de foranstaltninger, der er omhandlet i artikel 4.

3. *Referencemålemetoder*

   a) Kunstgødning

      Målemetoden for kvælstofforbindelser gennemføres i overensstemmelse med Rådets direktiv 77/535/EØF af 22. juni 1977 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om stikprøve- og analysemetoder for gødning (1).

   b) Ferskvand

      Nitratkoncentrationen i ferskvand skal måles i overensstemmelse med artikel 4, stk. 3, i Rådets beslutning 77/795/EØF (2).

(1) EFT nr. L 213 af 22. 8. 1977, s. 1.
(2) EFT nr. L 334 af 24. 12. 1977, s. 29.

BILAG V

Rapporten til Kommissionen skal indeholde:

a) et kort som viser hvor de udpegede sårbare zoner ligger, idet der skelnes mellem eksisterende og nye zoner, og med anførsel af, hvilket afsnit i bilag I der i hvert enkelt tilfælde er anledning til udpegningen

b) et kort, der viser beliggenheden af alle prøvesteder

c) resultaterne af den overvågning, der er gennemført i henhold til artikel 5 og i overensstemmelse med bilag IV

d) de regler, der er omhandlet i artikel 4, stk. 1, litra b)

e) den største mængde, der må anvendes, som beskrevet i artikel 4, stk. 2, litra a), og de regler, der er omhandlet i artikel 4, stk. 2, litra b)

f) de regnskaber, der føres i overensstemmelse med artikel 4, stk. 5.